№ 71. Treschdeen, 5. septembrî. 1907.

Makfà,
Jelgawâ sanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par abrefes pahrmainu jemakfà 10 kap.

Latweeschu Awises.

Makfà,
pa pastu peesuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uf ahrsemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Jsnahk dimreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangihsern celâ № 14.

86. gada-gahjums.

Sludinajumi makfà:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

No 1. septembra lihds gada beigàm „Latweeschu Awises“ makfà: ar peesuhtischanu pa pastu 1 rbl. 20 kap., Jelgawâ ekspedizijâ waj isdalamâs weetâs sanemot 80 kap. Ekspedizija.

Par kreditu.

Kreditam muhsu deenâs leela nosihme, it sewischki tirgotaju un zitu weikalneeku dsihwê. Leelôs tirdsneezibas un fabriku zentrôs, ar milsigeem pretschu apgrosijumeem, weikalneeki bes kredita wairs gandrihs nemahzetu rihkotees. Kredita aptureschana leelâ mehrâ trauzetu un apgruhtinatu tirdsneezibu un ruhpneezibu. Jau wisur un katrâ weetâ rehkinotees tikai ar skaidru naudu, isnahktu wisai neehrti un apgruhtinoschi, lai ari nauda katru reis buhtu pee rokas. Bet koti beeschi gadàs, ka weikalneekam kahdreis, kad nepeezeeschami wajadsigs, naw peeteekoschas naudas sumas pee rokas, un zitureis winam eenahk leelakas naudas sumas, kad tanî brihdî naw, kur winas isleetot. Tahdu gadijumu nolihdsinaschanai un, tà sakot, neparedsetu nejauschibu nogludinaschanai ir pamasam attihstijusees naudas rehkinu, parahdu un aisdewumu sistema, kuru sauz par kreditu. Peemehram tirgotajam kahdreis pahrdotawâ peetruhkst pretschu un ozumirkli naw naudas, ar ko tàs eegahdatees. Fabrikantam atkal tanî paschâ brihdî stahw noliktawas pilnas ar peeraschotàm prezèm un gandrihs fabrika jaaptur ais pretschu nonehmaju truhkuma. Ja tirgotajs newaretu zitadi pee prezèm tikt, kà tikai par skaidru naudu, tad winam warbuht ilgaku laiku buhtu jatur pahrdotawa tukscha. Sinams, ka tirgotajam no tom zeltos leelisti saudejumi, bet ari pretschu pirzejeem nebuhtu patihkami, tirgotaja masturibas dehl par welti uf bodi staigat un nedabut warbuht dsihwê wisai nepeezeeschamas leetas. Tanî paschâ laikâ pretschu fabrikantam buhtu jaaptur fabrika tadehl, ka nebuhtu, kas isgatawotàs prezes nonem. Tahdejadi apstahtos kahda tirdsneezibas un ruhpneezibas nosare tikai tadehl, ka tirgotajam ozumirkli naw finamas naudas sumas, ko laist apgrosibâ. Lai tas nenotiktu, tad weikalneeki islihdsàs ar kreditu. Fabrikants aisdod tirgotajam prezes uf parahda, tirgotajs prezes pahrdod ar finamu pelnu un tad samaksà fabrikantam wina peenahkumu. Fabrikantam atswabinàs spihkeri un winsch war atkal tahlak raschot. Fabrikas strahdneekeem ir darbs un bodes pretschu nonehmajeem ir allasch dsihwei un leetoschanai wajadsigàs prezes sasneedsamas. Tahdâ weidâ ar kredita palihdsibu wiseem ir lihdsets.

Sinams, peewestais peemehrs, labakas saprastschanas dehl, ir nemts koti weenkahrschs. Zilweku dsihwe un kopdsihwe ir koti raiba un sareschgita un tik weenkahrschi kredita weidi dsihwê gandrihs nemaf nenohk preekschâ. Peemehram, fabrikants gan isdod prezi uf parahda, bet winam pascham atkal wajaga naudas apstrahdajamo materialu eeguhschanai. Winam atkal jameklè kredits, un tà tas eet tahlak. War gadities, ka fabrikantam jameklè kredits pee tahdas personas, kura tirgotajam kahdu sumu parahdâ, un ja wini sarunajàs, tad wini war sawstarpigi isrehkinatees, naudu nemaf apgrosibâ nelaischot. Tapat atkal gadàs, ka kahdam zitam tirgotajam tanî brihdî stahw kasê bes apgrosischanas leelaka naudas suma, kad ta fabrikantam wajadsiga. Te nu tirgotajs war gluschi labi fabrikantam islihdset. Wisôs tahdôs gadijumôs tirgotaji mehdf islihdsetees ar wekseleem jeb parahdu sihmèm, kuras laisch apgrosibâ naudas weetâ. Ar tahdeem wekseleem beeschi ween taisa leelus apgrosijumus, naudu neleetojot.

Muhsu dsihwe ir tà eegrosijusees, ka mehs paschi, bes widutajeem, nekahdâ sinâ newaram wisa ta sasneegt, kas mums wajadsigs. Peemehram, ja kahds grib rakstit, tad winam wajaga wispirms papihra, tintes un spalwas. Skreet pascham uf papihra fabriku pehz papihra, uf tintes fabriku pehz tintes un braukt uf Angliju pehz spalwas naw eespehjams, nemaf jau nerunajot par milsigajeem isdewumeem, kuri te zeltos. Tapat wisur zitur dsihwê mums pastahwigi wajadsigas leetas, kuras mehs paschi newaram sanemt no winu raschoschanas weetas. Te nu mums ispalihdf tirgotaji, kuri par widutaja lomu nem gan sew pelnu, bet par to mums sagatawo ehrtibu, bes kuras mums nemaf nebuhtu eespehjams muhsu scholaiku dsihwi eerihkot un wadit. Un kà pee pretschu eeguhschanas un kaudìs laischanas ir wajadsigi widutaji, tà ari pee kredita operazijàm newar bes wineem istikt. Ne katru reisi tirgotajs, kuram azumirkli naw nandas pee rokas, war atrast bagatu fabrikantu waj leeltirgotaju, kursch war prezes dot uf parahda. Dsihwê samehrâ reti sagadàs diwi tahdi weikalneeki, no kureem weenam wajadsigs kredits un otram wajadsigs laist naudu waj prezes apgrosibâ. Nejauschibas un neweenadibas arween nahk preekschâ. Te nu pee kredita nokahrtoschanas ispalihdf krediteestahdes jeb bankas, kuras spehlè widutaja lomu starp kredita meklètajeem un naudas dewejeem. Kam atleekàs uf kahdu laiku swabada nauda, tas winu nodod bankâ, lai pehdejâ winu laisch apgrosibâ. Banka atkal naudu aisdod teem, kureem winas uf kahdu laiku aptruhzis. Tahdejadi wairs naudas meklètajeem naw jameklè kahds zilweks, kursch naudu waretu aisdot, un naudineekeem naw jameklè kaudis, kuri laistu winu kapitalus apgrosibâ. Winu weetâ banka isdara naudas sanemschanu un isdoschanu. Leeta nokahrtojàs ehrti preeksch wiseem naudas weikala dalibneekeem. Bankas darbineeki par sawàm puhlèm sinams nem atlihdsibu, bet wina naw leela, samehrâ ar to ehrtibu, kuru banka isgahdâ weikalneekeem.

Augschejàs rindàs runajàm tikai par weikalneekeem. Winus peewedàm labaka peemehra dehl, jo taisni weikalneeki ir tee, kureem pirmajeem radàs wajadsiba pehz kredita un pehz kredita eestahdèm. Pirmàs bankas un pirmee naudas aisdeweji bija tikai weikalneeku wajadsibàm raduschees. Bet dsihwe grosàs un papildinàs uu tagad laikam gan nebuhs wairs tahda aroda un tahda darbineeka, kuram kahdreis kredits nenoderetu. Gruhti teikt, waj to war saukt par dsihwes progresu, bet taisniba ir, ka kredits tagad nem eewehrojamu dalibu sadsihwê pee wisàm kauschu schkiràm wisàs kulturas walstìs. Pee weikalneekeem kredits ir tà sakot weikala dwehsele, bet ari semkopju dsihwê winsch jau eenehmis pilsona stahwokli. Muhsu laikôs, kur ari semkopja un weenkahrscha araja labklahschanàs mehrojama skanoscheem rubleem, tas zitadi nemaf newar buht. Kur dsihwes wajadsibas aprehkinatas naudâ, tur itin dabiski ari naudas brahlis kredits ir neisbehgams weesis. Un kur ar winu pareisi un nopeetni prot apeetees, tur winsch ari semkopjeem atnef eewehrojamu ehrtibu un labumu. Jr sewischki semkopju dsihwê, kur eenehmumi zeeschi saistiti ar sinameem laikmeteem un gada laikeem, ir brihschi, kad kabata nahk tukscha, bet eenehmumu naw nekahdu. Gadàs, ka naudas wajaga saimneezibai, wajaga sehschanai, lai wehlak nemtu wairakkahrtigus angkus, bet winas taisni wajadsigâ brihdî naw pee rokas. Schahdàs reisês ehrti peeejams kredits war buht par semkopja glahbeju no posta. Wehlak, kad raschojumi eewahkti, wairs naw gruhta leeta aisnehmumu ar augkeem atdot. Beeschi ween aisnehmums ne tikai pats sewi ar augkeem atmaksà, bet atnef wehl aisnehmejam kreetnu pelnu.

Bet kà daschs labs nopeetni domats un derigs sadsihwes eerihkojums war atnest ne masumu posta, kad winu isleeto neapdomigi waj par tihschi weeglprahtigeem noluhkeem, tà tas ir ari ar kreditu. Ehrti un weegli sasneedsams kredits ir kaut kurai kauschu schkirai, sahkot no leeltirgotaja un beidsot ar semneeku un weenkahrschu rokpelni, leels pabalsts gruhtâ brihdî, tadehl schahda kredita eerihkoschanu wisur war tikai eeteikt. Bet no otras puses nemot, weeglprahtigeem kaudim weegli sasneedsams kredits deesgan beeschi ir par nelaimi. Jr kairinoschi peemehram sanemt leelaku sumu naudas pret weenkahrschu parakstitu popihra gabalinu — wekseli. Un kad nauda kabatâ, tad ir wehl kairinoschaki winu laist no kabatas laukâ. Kursch gan nepasihst waj simteem kahrdinaschanu, kuras dsihwê gandrihs uf katra soka sastopamas? Wisas winas apsola daschnedaschadas ispreezas, bet sinams — tikai par naudu. Un jautrâ duhschâ zilweks ir wisai sliks rehkinatajs un wehl sliktaks aprehkinatajs. Tadehl beeschi ween gadàs, ka zilweks aisnemto naudu isputina weeglprahtigàm ispreezàm, waj, kà mehdf fazit, „isdsen zauri.“ Wehlak nahk pagiras, kad aisnemtâ nauda jaatlihdsina, un tad pa laikam zilweks mehdf ruhgti noschehlot sawu weeglprahtibu; bet tad jau ir par wehlu.

Saprotams, ka ne tikai „zauri isdsihschanu“ ween waram eeskatit par weeglprahtigu aisnemtas naudu isputinaschanu. Jr neskaitami ziti zeli, pa kureem daudsreis naudina remanot aisripo. Winus kaudis pat nedomâ eeskatit par nosodameem, lai gan, stingri nemot, pa wineem nekahdâ sinâ nedrihkstetu aisnemtu naudu projam laist. Peemehram jauna uswalka eegahdaschana pate par sewi naw pekama leeta, bet ja uswalks japehrk par aisnemtu naudu, tad beeschi ween ta ir weeglprahtiba. Jr gruhti un daschureis pat neespehjami noteikt zik nezik stingras robeschas starp weeglprahtigeem un nopeetni wajadsigeem isdewumeem. Katrâ sewischkâ gadijumâ jaeewehro daschnedaschadi blakus apstahlki. Bet kà wispahrigu pamata mahzibu katram naudas aisnehmejam waretu likt pee sirds schahdu noteikumu: naudu aisnemtees tikai preeksch tam, lai winu tuhlin laistu apgrosibâ pelnas noluhkâ. Sinams apgrosiba jau war buht daschnedaschada: weens war aisdot naudu tahlak uf leelakeem prozenteem, otrs pehrk sehklu semes apsehschanai, treschais pehrk sirgu pelnâ braukschanai, zeturtais eerihko fabriku, peektais pehrk semi, sestais eegahdajàs amata rihkus u. t. t. Weikali un nodarboschands ir daschadi un kredita teeschais un pateesais noluhks ir, dot eespehju weikalneekam sahkt strahdat un pelnit. Pee tam naudas aisnehmejam eepreeksch labi jaaprehkina, waj winsch ar aisnemto naudu warès tikdaudf nopelnit, kà atdot aisnemto sumu lihdf ar augkeem un ari sew par saweem puhlineem ko atlizinat. Kur tikdaudf newar pelnit, tur naw pamata naudu aisnemtees. Bet pawisam pekami un weeglprahtigi ir aisnemtees naudu tahdàm wajadsibàm, kuras neka neeenef. Mums ir dsihwê koti daudf tahdu wajadsibu, kuras mehs gan jau skaitam pee gluschi nepeezeeschamàm, bet bes kuràm, stingri nemot, mehs tomehr waram wehl deesgan labi dsihwot, ja mums winu naw. Te mums wajadsetu stingri peeradinatees schahdas neeenesigas, waj, kà mehdf fazit, ehrtibu wajadsibas tikai tad apmeerinat, kad mums preeksch tam ir gatawi swabadi lihdseki. Turpretim aisnemtu naudu mehs drihkstam isleetot tikai weikaliskàm apgrosibàm un nekad ehrtibas wajadsibàm, kuras neatnef pelnas. Apehstu maisi gruhti pelnit, bet wehl gruhtaki atpelnit newajadsigeem isdewumeem weeglprahtigi isfweestu naudu.

Pee schìs reisas gribetos aisrahdit uf kahdu konkretu peemehru. Muhsu krona saimneeki, kronam ispirkschanas naudu maksadami, bija samehrâ labi pahrtikuschi, daudf labaki, nekà dsimtsaimneeki. Te kronis usreis ispirkschanas naudu atlaida. Nu buhtu jadomà, ka tagad saimneeki dsihwos wehl daudf weeglaki sawàs besparahdu mahjàs. Nopeetni saimneeki tà ari dara. Wini sawu dsihwi eerihko par tikdaudf ehrtaki, zik atkrita nost krona maksaschanu un dsihwo tik labi, zik winu saimneeziba eenef. Bet starp aplaimotajeem krona saimneekeem atrodàs deesgan daudf tahdu, kuri no negaiditâ walsts dahwinajuma pasaudeja nopeetnu dsihwes pahrlikschanas spehju. Kad mahjas atswabinajàs no krona parahdeem, tad priwatas krediteestahdes labpraht aisdewa un arween wehl aisdod uf winàm naudu pret pirmàm obligazijàm. Tas daschu labu saimneeku tà kairina, ka drihs ween wina mahja atkal apkraujàs ar priwateem parahdeem. Sanemtâ naudas suma nemanot iseet un beidsot no krona dahwinajuma atleekàs tikai tas, ka tagad jamaksà bankai leelaki prozenti, nekà senak kronim bija jamaksà.

Ar peewesto peemehru, saprotams, negribam teikt, ka katrs buhtu tuhlin eeskatams par weeglprahtigu, kursch uf sawas no krona parahda atswabinatas mahjas taisa priwatparahdus. Dascham labam nauda wajadsiga saimneezibas paplaschinaschanai, zitam atkal warbuht janowek kahds slogs, kursch winu gadeem speedis. Tomehr nowehrojumi mahza, ka laba daka no weegli aisnemtàs naudas aisripo weeglprahtigu zeku.

Wisu pahrrunato ihsaki kopâ sanemot, waram teikt, ka kredits ir atbalsts un labs ispalihdsetajs tam, kursch ar winu mahk pareisi apeetees. Winsch ir paklausigs un ispalihdsigs kalps, bet tikai tahdam saimneekam, kursch ar winu mahk nopeetni un stingri rihkotees. Turpreti weeglprahtiga un glehwuka rokàs kredits no pabewiga kalpa pahrwehrschàs par warmahzigu kungu, kursch sawu saimneeku war nowest lihdf beidsamajam postam. Kredits ir uf abàm pusèm greesigs sobins, tadehl ar winu koti nopeetni un apdomigi jarihkojàs. To katram der nopeetni eewehrot un pahrdomat, eekams winsch pee scha lihdseka keràs.

—s—

Latweeschu tautas partija,

kura nesen F. Weinberga wadibâ nodibinajàs, nupat laidusi „Rig. Awisê“ klajâ ussaukumu, kurâ islikti partijas galwenee zenteeni un wadoschee prinzipi. Wispirms aprahdits, ka partija spraudusê few par mehrki, netik ween zeeti apkarot zenteenus, kas iseet uf trona apgahschanu, bet ari stahtees pretim mehginajumeem, kas grib monarchiskàs waras pawahsinaschanu. Ar stipras Keisariskàs waras usturreschanu Kreewijâ esot zeeschi saistita ari Latweeschu tautas nahkamiba. Tahlak Latweeschu tautas partija zentischotees pehz wisu Latweeschu apweenoschanas zaur nazionalo ideju, atraididama katru schowinismu un nazionalu rihdischanu. Latweeschu tautas eekschejâ attihstibâ partija grib tautu atgreest pee normalàs kahrtibas, tad wadischana noteek ne wis no apakschas, zaur proletariatu, bet no augschas, zaur tautas wiswairak attihstitàm un spehjigakàm schkiràm. Rewoluzionarâ laikmeta notikumi peerahdijuschi, ka leelàs masas wehl par nespehzigu preeksch brihwas patstahwigas politiskas rihzibas un pilnigi padodàs teroristigu organisaziju spaideem.

Tahlak Latweeschu tautas partija eerauga religiska gara un kristigu dsihwes eeskatu un idealu peekopschanu par tautas weseligas attihstibas labako pamatu. Wina isskaidro pehdejâ laika behdigàs parahdibas pa leelai daļai zaur nowehrschanos no mineteem usskateem, sewischki pee behrnu audsinaschanas, kas nowedusê pee tikumiskas sabojaschanas. Bet ihsta religiska gara

audsinaschanu Latweeschu tautas partija atrod par eespehjamu tik pastahwot pilnai tizibas brihwibai. Lihds ar to wina zeeti usstahjâs preeksch wisu lihdsschinejo kulturas pamatu ustureschanas, kurus postit jaunakâ laikâ puhlejâs aprobeschotu kauschu fanatisms.

Kaut gan atsihdama, ka tagadejâ laika wisleelakâ wajadsiba ir rewoluzionaro nemeeru jeb noseedsibu galiga apspeeschana un droschas kahrtibas nodibinaschana, un ka tadehk waldibas rihziba schai sinâ wiseem spehkeem japabalsta, Latweeschu tautas partija tomehr atrod par wajadsigu un eespehjamu, ari schimbrihscham iswest daudsi steidsamu, derigu reformu. Wina atsihst tahdas par wajadsigàm sewischki, lai nodibinatu wisplaschako paschwaldibu semes-, basnizas- un komunal-eestahdês, un ir taî pahrleezibâ, ka minetàs reformas palihdsetu pee semes apmeerinaschanas. Latweeschu tautas partija aisstahw prinzipu, ka wisas schkiras peewelkamas pee paschwaldibas un lihds ar to pee atteezigo peenahkumu ispildischanas, bet wina pee tam eerauga par wajadsigu, ka isglihtotàm un mantigàm schkiràm teek nodroschinata paschwaldibâ wadoschâ loma.

Zaur rewoluzionaro kustibu Kreewijas eedsihwotaju materielai labklahjibai ir dots smags spehreens, un tadehk Latweeschu tautiba grib pabalstit wisus zenteenus, kas iseet us schis labklahjibas pazelschanu. Schaî sinâ wina aisstahw wisnopeetnako ruhpibu par laukfaimneezibas augstaku attihstibu, kâ ari par strahdneeku dsihwes apstahkku nodroschinaschanu. Kas atteezàs us „Latweeschu" strahdneekeem, tad Latweeschu tautas partija grib pabalstit winu atrauschanos no kosmopolitiskeem sozialdemokratiskeem zenteeneem un winu organisefchanos par Latweeschu nazionolu strahdneeku partiju.

Luhgums.

Lai waretu dabut plaschaku pahrskatu par Latweeschu panahkumeem augstakàs isglihtibas sinâ, wairakkahrt bij nodomats sawahkt biografiskas sinas par Latweescheem Kreewijas augstskolâs, bet darbs nekad naw galâ wests. Tagad atkal no jauna esam kehruschees pee schahda darba un esam eesahkuschi sastahdit grahmatu, kurâ gribam eeweetot biografiskas sinas par wiseem Latweescheem un Latweetèm, kas isglihtibu baudijuschi Kreewijas augstskolâs (uniwersitatês, filologiskôs, augstakôs techniskôs, politechniskôs un weterinar-institutôs, mahkslas akademijâ, konserwatorijâ, Stieglitza augstakâ sihmeschanas skolâ), ihsi sakot, wisâs taîs mahzibas eestahdês, kur eestahjotees prasa wideju skolu isglihtibu, kursu beiguschi waj nebeiguschi, un kas wehl schimbrihscham studè, eeskaitot farmazeitus, eksternus, un personas, kas nolikuschas gimnasijas skolotaja eksamenu.

Muhsu rokâs jau atronàs ap 1700 biografiju, kuras esam dabujuschi no korporaziju un sabeedribu archiweem, no Kursemes un Widsemes ahrstu leksikoneem, no Kursemes mahzitaju saraksta, no Kreewijas ahrstu, prowisoru un weterinarahrstu saraksta, no Tehrpatas uniwersitates, weterinar-instituta un Rigas politechnikas albumeem, no Konwersazijas wahrdnizas I. un II. isdewuma, no dascheem literariskeem krahjumeem un priwatàm personàm. Tadehk negreeschamees pee teem, kas jau sawas biografijas eesuhtijuschi waj nu agrak, waj pehdejâ laikâ schahdam noluhkam, bet greeschamees ar laipnu luhgumu sewischki pee teem, kas sawu studiju laiku atsewischki pawadijuschi, waj pawada, nepeederedami ne pee kahdas sabeedribas, waj ari peederedami pee kahdas sabeedribas, kura sawu beedru biografijas nekrahj.

Ja kahds buhtu statistiku materialu krahjis par augstskolâs isglihtoteem Latweescheem, waj sinatu us muhsu noluhkam derigu materialu norahdit, to luhdsam mums pasinot. Jo wairak muhs pabalstis, jo pilnigaks isdosees nodomatais darbs.

Dsihwes aprakstu gribam sastahdit pehz schahdas kahrtibas: uswahrds un wahrds, dsimschanas laiks (deenu, mehnesis, gads), dsimtas weeta (guberna, aprinkis, draudse, pagasts, mahjas), tehwa amats, augstskolas wahrds, studiju preekschmets, laiks un sekmes, swarigakee dati is wehlakas dsihwes, literariski un ziti wispahribas darbi.

Laipni luhdsam zeen. kungus, eewehrot scho luhgumu un tuhlit sastahdit (zitadi aismirstâs) sawas dsihwes aprakstu un to peesuhtit us schahdu adresi: Типографія Г. Ландсберга, Митава, Studejuscho Latweeschu albumam.

Luhdsam ari zitu Latweeschu laikrakstu redakzijas, augschejo luhgumu nodrukat.

No ahrsemèm.

Welmana brauzeens us seemela polu issuzis.

Winsch ar weiklu mehli bij Amerikaneem apsolijis brauzeenu isdarit un no teem sadabujis wajadsigo naudu. Bet tagad winsch us Spizbergenu drusku pabrauzis us augschu, nolaidees semê un tad gaisa kugi weenu paschu uslaidis gaisâ. — Wispahrigi seemelpola sasneegschanu ar gaisa kugeem, kahdi tee tagad ir, leetprateji eeskata par neespehjamu leetu, lai ari pee tam kertos saprahtigi zilweki. Bet Welmani par tahdu newarot wis saukt.

No Bulgarijas. Peemineklis Aleksandram II. Sofijâ 12. septembrî swinigâ kahrtâ atklahts peemineklis Bulgarijas atswabinatajam Deewa meerâ dusoscham Kreewijas Zaram Keisaram Aleksandram Otrajam.

No Amerikas. Naids pret Japanu strahdneekeem Angku Kolumbijâ pehdejâs deenâs pahrwehrtees atklahtâ dumpî. Polizijai naw bijis pee rokas tikdauds spehka, ka Japanus spehtu aissargat pret usbrukumeem, tapehz Japani paschi apbrunojuschees un peekahwuschi sawus baltos konkurentus, kuri pa leelakai dakai ir Angki. Tà Wankuweras pilsehtâ ap 5000 Japanu apbrunojuschees un apzeetinajuschees kahdâ pilsehtas dakâ. Tà ka ar Angliju Japana atrodàs draudsibâ, tad Japanas waldiba asi schaî leetâ neusstahjàs, kâ ta to mehds darit pret Seemel-Amerikas Sabeedrotàm Walstim, tomehr Anglijâ bihstàs, ka labâ satiksme un draudsiba ar Japanu dehk usbrukschanas Japanu strahdneekeem waretu tikt trauzeta. Tadehk tikpat wirswaldiba Anglijâ, kâ pate Kolumbijas waldiba nolehmuschas spert stingrus sokus, lai usbrukschanas gadijumi Japaneem wairs neatkahrtotos. — Jaunakàs telegramas schaî leetâ wehsta: Belinghemâ dsihwojoscheem Japaneem un Kihneescheem meera labâ ir likts preekschâ, lai tee pilsehtu atstahtu, bet wini atbildejuschi, ka to nedaris, un apbrunojuschees, isskaidrodami, ka pee katra mehginajuma, isspeest winus no pilsehtas, wini leetos waru. — No Waschingtonas sino, ka ari Sabeedrotàs Walstis sagaidot leelas, Japaneem naidigas demonstrazijas. Japani wisur brunojotees.

No Anglijas. Semkopiba ejot atpakak un lihds ar to zeeschot ari lopkopiba. Tà semkopibas ministris nesen aisrahdijis, ka schogad Anglijâ audsinot par weseleem 10,000 kumekeem masak, nekâ gadu eepreeksch. Ministris nopeetni dod padomu, ruhpetees, lai paschas walstis labâ lopkopiba un semkopiba tiktu weizinatas.

Augstais labums
padara
premijas
par
newajadsigàm.
„RIGA" 10 gab. 6 kap.
25 „ 15 „
no
A. S. Maikapara.

No eekschsemèm.

Keisariskà jachta usskrehjuse us sehkli.

29. augustâ Winu Keisariskàs Majestates Keisars un Keisareene lihds ar Augstajeem Behrneem un pawadonibu braukuschi ar jachtu „Standart" no mihnu kugu manewreem. Ap plkst. 5 pehz pusdeenas, netahlu no Hanges, jachta, braukdama apmehram 14 meslu stundâ, usskrehjuse us sehkli un dabujuse birus zaurumus. Keisariskàs gimenes lozekli ar pawadonibu tuhlit pahrgahjuschi us sinu kreiseri „Asija" un turpinajuschi brauzeenu. Sehklis nebijis kartê atsihmets, winsch esot 18 pehdas sem uhdens, bet jachta ejot wehl 3 pehdas dsikak. Weens twaikonis wisu nakti pehz tam strahdajis, ispumpedams jachtâ eepluhstoscho uhdeni. No Reweles, Kronstates un ari no Rigas isbraukuschi twaikoni, glahbt „Standartu", kas gan nenahkschotees weegli.

Kreewu awises issaka asus pahrmetumus juhras ministrijai. Tà, peemehram, „Slowo" saka, ka kuga personals wainu gan usskrauschot weens otram un beidsot kartèm. Bet wainigi esot wini wisi, wainiga esot ta noseedsigâ weeglprahtiba, kahda waldot juhras ministrijâ, nopeetnas peenahkuma apsinas truhkums un nekauniga nolaidiba. Ka paschu uhdenôs, ostas tuwumâ, Keisariskâ jachta ar Wisaugstako gimeni warejuse usskreet us sehkli, esot par kaunu Kreewu juhrneezibai. — „Standarta" wadonis pee nelaimes atgadijuma bijis I. schkiras kapteinis Tschagins, kursch pee Tsjuschimas ar sawu kugi „Almas" islausâs zauri us Wladiwostoku. Lozmanis bijis kahds Soms — Bomkwists. „Standarts" buhwets 1895. gadâ Kopenhagenâ. Zik nopeetni ir bojajumi, neesot wehl nosakams, bet masee tee gan neeesot. Glahbschanas darbi sekmejotees labi. Keisariskajàs istabâs uhdens neesot eekluwis. Drihs turpu nobraukschot ari „Jermaks".

Krona semes isdalischana Baltijâ.

Pamatojotees us noteikumeem par semes isnomaschanas fonda dibinaschanu un ekspluataziju Baltijas gubernâs, krona semes un mescha gabalu isdalischana massemes un bessemes semneekeem usdota ihpaschàm weetejàm padomèm, kuru sastahwâ atrodàs weetejàs semkopibas un domenu waldes eerehdni, semneeku leetu komisari, un weetejo semes ihpaschneeku preekschstahwji, kâ weetejo apstahkku pasineji. Par scho preekschstahwju eezelschanas jautajumu weetejôs landtagôs domenu walde jau wedot sarunas ar Baltijas generalgubernatoru.

Oktobristi beedrojàs ar labàs pujes partijàm.

Teorijâ oktobristi Peterburgâ nesen nospreeda, ne ar weenu zitu partiju nekopotees un turetees tikai pee sawas programas. Dsihwe tomehr rahdijuse zitu zeku, un tagad laikraksti sino, ka Maskawas gubernâ un daschâs zitâs weetâs oktobristi jau sabeedrojuschees ar zitàm labàs pujes partijàm us kopigu darbibu pee walstis domes wehleschandm. Saprotams, wineem buhs ari jasastahda kahda kopiga programa, wismas pagaidam.

Jaunas ostas Baltijas juhrmalâ.

„Now. Wremja" sino, ka jau tuwakâ nahkotnê Baltijas juhrmalâ esot nodomats eerihkot 2 jaunas ostas: Lokfâ pee Somijas krasta un Rojâ, Talsu aprinka dakâ.

Ministri prezàs pa otràm lahgàm.

Redsams, ka ministreem pee wisa darbu daudsuma tomehr atleek wehl laiks apprezetees, atschkirtees un atkal apprezetees. Tà nupat pagahjuscho nedeku kara ministris Rebigers salaulajâs ar generala Holstschewnikowa meitu. „Pet. Gas." sino, ka schi lauliba noslehgta pehz tam, kad kara ministris no pirmàs seewas tizis schkirts. Ari bijuschais teesleetu ministris N. W. Murawjews pehz schkirschandâs no pirmàs seewas apprezejis E. J. Akerman kundsi, kura ari bijuse schkirta. Tapat bijuschais kara ministris Kuropatkins schkihrees no pirmàs seewas un apprezejis otru.

Kolera

kaut gan ne wisai ahtri, tomehr pahrnem arween plaschakus apgabalus. Lihds schim ta wiswairak upuru prasijuse Astrachanâ, Jekifawetpolê, Nischnij-Nowgorodâ, Zarizinâ u. z. Jaunakàs sinas par koleras upureem ir schahdas: Nischnij-Nowgorodas pilsehtâ 30. augustâ saslima 4 un mira 3; gubernâ saslimuschi 158, miruschi 69. — Astrachanâ 30. augustâ saslimuschi 52, miruschi 30; preekschpilsehtâ saslimuschi 6, miruschi 6; aprinkôs saslimuschi 19, miruschi 8. — Samaras pilsehtâ saslimuschi 10, miruschi 9; gubernâ saslimuschi 34, miruschi 10. — Zarizinâ no 10.—30. augustam saslimuschi 311 zilweki, no kureem miruschi 167. Eedsihwotaji noturot us eelàm deewkalposchanas, lai Deews nowehrstu breesmigo sehrgu.

1. septembrî pretmehra komisija pasneeds schahdas sinas: Nischnij-Nowgorodâ ar koleru saslima 10, nomira 5. Astrachanas pilsehtâ saslima 44, nomira 25; Astrachanas aprinkî saslima 8, nomira 9. Saratowas gubernâ no sehrgas iszelschandâs laika lihds schim saslimuschi 531, nomiruschi 256.

Noseegumi.

Odesâ 29. augustâ 3 apbrunoti laupitaji usbruka kontrolpalatas eerehdnim Filipowam, kad tas nahza mahjàs no deenesta, un nolaupija tam 300 rbk. krona naudas. — Jaltâ, Masandrowera parkâ, nonahwets rewoluzionaru eemeslu dehl 15 gadus wezs sehns. Apzeetinati 12 Armeni un Kreewi, kureem atnehma eerotschus. Apzeetinatee teek apwainoti, ka isdarijuschi scho slepkawibu un wehl daschas zitas. — Mogilewas gubernâ, Karpowkâ, notika sadursme starp straschnikeem un semneekeem, kuri dsina sawus lopus us muischas ihpaschumu ganit. 2 semneeki tika nonahweti, 2 straschniki eewainoti. — Nakti apbrunoti laupitaji usbruka Sukowa muischai, Atkarskas aprinkî. Dsihwojamâ ehka nodedsinata, muischas ihpaschneeks un weena kalpone eewainoti. — Smolenskas gub., Belskas aprinkî, nonahwets zaur schahweenu is kruhmeem no nesinameem laupitajeem leelgruntneeks Aleksejews. Slepkawas naw dabuti. — — Jekaterinodarâ 29. augusta wakarâ nahwigi eewainots pristawa palihgs Bonaks, aissargadamees pret kahdu banditu, kuru tas noschahwa. — Archangelskâ smagi eewainots kahds eezirkna usraugs, kad tas isdarija usrauga gahjeenu pa preekschpilsehtas eelàm. — Odesâ us Meschtschanskas eelas zaur schahweenu no muguras puses smagi eewainots slepenpolizijas agents. — Smolenskas laikraksti sino, ka daschôs apwidôs dedsinaschanas wairojotees. Kahdâ muischâ nodedsinatas kuhtis, pee kam sadeguschi 4 sirgi. Kahdâ zitâ muischâ sadedsinati seena un ahbolina krahjumi. — Tomskas gub., pee Sudschenkas stazijas nonahweti wisi Michelsona raktuwju pahrwaldneeka Taurschinska gimenes lozekli: Taurschinskis, wina seewa, 16 gadus wezâ meita un 14 gadus wezais dehls. — Tiflisâ 31. augusta rihtâ trammaja wagonâ us peestahtnes laukuma eelehza kahds kaundaris un 3 schahweeneem eewainoja aptekara Babanosowa dehlu. — Saguramas sahdschâ, netahl no Tiflisas, pascha muischâ nahwigi eewainots walsts padomes lozeklis, knass Tschawtschawadse; eewainota ari knasa seewa. — Jelisawetgradâ, Kastranowkas preekschpilsehtâ, aptureta laupitaju banda, kuras sastahwâ atrada ari diwus slepkawas, kuri nokawa muischneezi Bordsenkewitsch, winas istabas meitu un sargu. Apzeetinot, laupitaji pretojàs ar eerotscheem rokâs. Weenu no wineem eewainoja un 5 apzeetinaja; diwi aisbehga. — 31. aug. 25. werstê no Tomskas, kasaku pulzinsch panahza laupitajus, kuri bij aplaupijuschi dselszeka wilzeenu us Tomskas linijas. Eesahkàs zihna, kurâ krita bandas wadonis, pee kura atrada tschemodanu ar 34,500 rubkeem un brauninu. Banda bij apbrunota ar flintèm. Pahrejos laupitajus wehl meklê. — Jekaterinoslawâ 30 aug. wakarâ pilsehtas zentrâ, us Petrowa mahjas trepèm atrada bumbu un draudu wehstuli, kurâ peeprasits par labu anarkisteem 1500 rubku. — Pee Goru progimnasijas skolotaja Salowa eeradàs skolens Noskidows un peeprasija no ta, peedraudedams ar nahwi, 100 rubkus. Us Salowa palihgâ sauzeenu atskrehja dahrsneeks, kuru skolens zaur schahweenu eewainoja. Noskidowu apzeetinaja.

No Somijas. Swarigs jautajums. Waldiba eesneeguse Somijas tautas saeimai peeprasijumu, dot kara spehka wajadsibàm no walsts mantas 20 miljonu marku. Saeimâ sozialisti ir stiprakâ partija un negribès dot peeprasito sumu, kuru tad waldiba laikam peeprasis un dabùs no Somijas senata. Ja senatoreem nauda buhs jaatkauj pret paschu gribu, tad war notikt, ka wisi wini no amata atkahpsees. Tà tad schim jautajumam leela nosihme preeksch Somijas. — Daschàs weetàs Somijâ notikuschi nemeeri. — Tà Kuopio un Sw. Mikela pilsehtàs kauschi bari aplenkuschi polizijas waldi un ar akmeneem tur isdausijuschi logus. Polizija bes eerotschu leetoschanas daschus nemeerneekus apzeetinajuse. Eeksch Kuopio kauschu bari isklihduschi tikai us weetejo sozialistu wadona, redaktora Mustonena usaizinajumu.

No Lodschas. Naudas isspeedeji. Pehdejàs deenâs, kâ „Kur. Lodzki" raksta, tureenes fabrikanti, tirgoni un daudsi ziti pahrtikuschaki kaudis sanehmuschi draudu wehstules, kurâs peeprasita nauda — „rewoluzionistu - maksimalistu" mehrkeem. Awise sin pateikt, kâ scho „r.-m.—u" esot ap 60 zilweku, starp teem pee 20 Schihdu. Winu wadonis esot Lodschâ wiseem sinams un pasihstams zilweks ar augstskolas isglihtibu; tapat ari leelakâ daka zitu schis partijas dalibneeki esot wiseem pa

sihstami un tomehr netrauzeti turpinot sawus darbus. No draudu wehstulèm eebaiditi, daudsi Lodschas eebsihwotaji aisgekojuschi.

Widseme.

No Rigas. Kreewu strahdneeku „isweschana" us ahrsemèm. „Rischsk. Wist" aisrahda, ka Kreewu strahdneeki leelôs barôs teekot isweesti us ahrsemèm, sewischki us Dahniju. Bes tam awise wehl raksta, ka pehdejâ laikâ strahdneeki teekot no usnehmajeem werweti preeksch Kurskas un zitâm gubernâm, kur semneekeem neraschas behk jau tâ gruhta dsihwe. Strahdneekeem folot usturu, brihwu zeku un algu 80—120 rbl. gadâ, pee kam neaismirstot aisrahdit ari us glahsiti rudsischa, ko dabuschot katru deenu; daschi semneeki brauz un nem lihds ari seewas un behrnus, jo usnehmajs apsolâs dot usturu wiseem gimenes lozekleem. Darba weetâ strahdneekus peedala daschadâm fermâm, kur jastrahdâ par sinamu algu, ko ismaksâ newis fermas ihpaschneeks, bet darbu usnehmajs; saprotama leeta, winsch babu pats leelu pelnu. Ja strahdneeks neispildâ kahdu lihguma punktu, tad winsch paleek bes grascha naudas. — Lihds schim jau aisbraukuschi kahdi 500 strahdneeki un schinis deenâs Rigâ sagaida atkal kahdu leelaku partiju strahdneeku, kuri doschotees us ahrsemèm. Wajadsetu greest wehribu us schahdu „isweschanu" un Kreewu semneeku ismantoschanu no daschadeem usnehmajeem.

— **Apzeetinata laupitaju banda**, kura schi gada sahkumâ leelajâ Maskawas eelâ usbruka kahdam N. N. un to aplaupija. Apzeetinato wahrdi ir: Stepans Golubewitschs, Georgs Simonows, Iwans Schimkuss, Elisabete Zipstin un Elisabete Simonowa.

— **Leelâ rewoluzijas prahwa** esot jau tiktahl weikta, ka sestdeen prokurors eesahzis apwainoschanas runu.

— **Sprahgstoschas weelas un giftes** polizija atradusi Jelgawas preekschpilsehtâ kahdâ meschâ. Polizija pamanijusi, ka weens koks eesihmets ar suhnu kuschkiti. Apkahrtni ismeklejot, atrastas 13 alus pudeles, kuru saturs, kâ domajams, buhtu leetots sprahgstoschu weelu pagatawoschanai. Daschâs pudelês bijuschas sehrskahbe, salpeters, salpeterskahbe un zitas giftigas weelas, daschas no tâm wehl naw nosakamas; wairakâs pudelês bijuschi ari nepasihstami schkidrumi. Bes tam atrakta pudele ar mausera patronâm, daschas pudeles ar kloroformu, arseniku un zitâm giftim. Tad wehl atrasts ap 20 truhbinas, kahdas mehds leetot pee tâ sauktâm „kimiskâm obstrukzijâm."

— **Polizija apzeetinajusi** kahdu jaunu zilweku ar Schagares pilsona Mengeka pasi. Apzeetinatais wehlak usdewees par Sakeneeku pagasta lozekli Ansi Jansonu un atsinees, ka 1905. gadâ starp zitu isdarijis schahdus noseegumus: agitejis wiswairak Lubanes un Sakâs muischas apkaimê, wadijis usbrukumu Sakeneeku pagastwaldei, kur tika sadedsinati daschadi dokumenti, peedalijees pee dedsinaschanâm un slepkawibâm Abguldê un Gala muischâ, kur noschauts pahrwaldneeks, kahds Dahnijas pawalstneeks, bijis starp teem, kuri noschahwuschi kahdu teesas pristawu (Weinbergi?) un iswairijees no kara klausibas.

No Rigas aprinka. Apzeetinata rewoluzionaru banda, pee kuras peeder Katlakalna pagasta lozekli: Mahrtinsch Sahgers, Mikels Sprogis, Mikels Strikis un Jahnis Andersons. Wini kopâ ar ziteem rewoluzionareem, kahdeem 100 apbrunoteem wihreem, eebrukuschi 1905. gada 28. nowembrî Rigas ostas I. eezirkna upes polizijas waldê pee Jumprawmuischas un zitâs weetâs.

No Mengeles. Usbrukums muischas kantorim. Sestdeenas rihtu, kâ „R. T." sino, 3 jauni zilweki eenahkuschi Mengelê, laikam gribedami aplaupit muischas kantori. Wineem pretim gadijusês kahda no muischas kalponèm, kuru tee ar schahweeneem eewainojuschi un paschi nosuduschi. Us notikuma weetu tuhlit isbrauzis aprinka preekschneeks; kratiti ari wisi Rigas wilzeeni, bet panahkumi wehl neteek issinoti.

No Lubanes. Medibâs noschauts. Tirgotajs Alekfandris Dreschers ar trim pasinâm peektdeen brauzis pa Aiweekshi medibams. Kad laiwa eebraukuse kahdâ weetâ, kur lihds pat krastmalai ir meschs, peepeschi no tureenes atskanejis schahweens, kursch Dr. us weetas nonahwejis. Schahweji neesot sinami.

No Turaidas. Saschauts noseedsneeks. Turaidas uradniks peektdeen 31. augustâ tureenes weesnizâ, kâ „B. T." sino, pamanijis schaubigu zilweku, kursch us polizista peeprasijumu parahdijis pasi us Kreika wahrdu. Kad uradniks sweschо tomehr usaizinajis nahkt lihds us polizijas kanzleju, winsch mehginajis isbehgt pa logu un gribejis schaut us polizistu. Schis pasteidsees pirmais isschaut, eewainojis sweschо diwâs weetâs un nogahdajis us polizijas waldi, kur tas israhdijees par Ansi Grehwi un atsinees, ka starp zitu winsch esot nonahwejis muischas pahrwaldneeku Sakiti, Zehsu aprinkî, un peedalijees pee Lehdurgas monopola aplaupischanas, kur pahrdewejs toreis tizis nonahwets.

Kurseme.

No Leepajas. Latweeschu draudses mahzitaja wehleschanas leetâ „Latw." raksta: „Muhsu Sw. Annas draudses mahzitaja wehleschanas leeta naw tomehr tik weenkahrscha, kâ sahkumâ islikâs. Gildes bij pehrngad nolehmuschas, wehlet Sw. Annas basnizai par mahzitaju to kandidatu, ko draudse tâm likschot preekschâ. Tagad, kur draudse wehlâs Andreewu Reedru par sawu mahzitaju, israhdâs, ka draudses wehleschanâs un preekschâ likschana neka nenosihmê, jo esot kaut kahds likums, kas nosakot, ka kandidatus (3) us mahzitaja weetu usstahdot Kursemes ewangeliskâ luteriskâ konsistorija. Draudses preekschstahwji nu esot greesuschees pee konsistorijas ar luhgumu, usnemt par kandidatu ari Reedru. Redsesim, ko konsistorija us scho luhgumu atbildês. — Jawehlâs buhtu paschas basnizas labâ, ka konsistorija eewehrotu draudses dibinato luhgumu, sewischki wehl eewehrojot to, ka pret mahzitaja Reedras kandidaturu newaretu buht neka ko eebilst, lai ari raudsitos no kahda stahwokla — religiska, tautiska, waj zitada."

No Leepajas. Neisdewusês lihgawas aisweschana. Daniels D. no Skodes mehginajis kahdu jaunu skuki 28. augustâ winas kahsu deenâ aiswest no lihgawaina. Winam isdewees peerunat jauno lihgawu atstaht kahsu namu; tomehr lihgawainis pamanijis lihgawas nosuschanu, panahzis behgoscho pahriti dselszeka wagonâ un lizis apzeetinat sawu sahnzensi, jo pehdejam bijis klaht 6 reis schaujams peelahdets rewolwers, bet nebijis atkaujas eerotschu nesaschanai. Lihgawa, kâ „L. Z." sino, pa bursas laiku aisbehguse.

No Tukuma. Ganu sehns rewoluzionara lomâ. „B. T." raksta, ka polizija nupat apzeetinajusi Tukuma meschsarga Gailo 14 gadus wezu ganu sehnu, kursch teek apwainots par draudu wehstuku rakstitaju.

No Neretas. Noschautâ mahzitaja J. Buscha leetâ winu tehws „Balt. Tageszeitung"ai eesuhtijis schahdu rakstu: „Tehwijas" sinotajs manus pee behla kapa runatos wahrdus ir pahrpratis waj pahrprotami atstahstijis. Pret Nereteescheem pee kapa isteikteem skarbeem pahrmetumeem es aisstahweju Neretas draudsi, kura juta ihgnumu pret beewwahrdu trauzejumeem 1905. gada nowembrî un dezembrî, nosodija rewoluzionaru darbus, 1906. gadâ luhdsa pehz beewkalposchanas, manu behlu usaizinaja kâ mahzitaja weetas ispilditaju un pehtam ar mihlestibu winu usnehma kâ sawu eewehletu dwehseku ganu un atsinu un mihlestibu winam lihds pat kapam apleezinaja. Daschus neatbaidija tahls zelsch, lai nahktu winu pee kapa pawadit, un wina kapu puschko diwi wainagi, kurus Neretas draudses lozekli, saimneeki un kalpi, „sawam neaismirstamam mahzitajam" seedojuschi.

Tomehr Nereteeschi, skolotaju, saimneeku, saimneeku behlu un meitu grupa, bij tee, kuri 1905. g. Neretâ sarihkoja rewoluziju ar pasauligâs waras gahschanu un peesawinaschanos, basnizâs trauzeja un kaweja beewkalposchanas, mani peespeeda us laiku atstaht draudsi, atklahti atsinâs par netizigeem. Kahds saimneekdehls, schis grupas lozeklis, man 1905. g. rudenî rakstiski pasinoja sawu isstahschanos is draudses, pee kam winsch isskaidroja, ka esot „ateists, besdeewis"! Par scho grupu es neusstahjos. To es nepeeskaitiju pee „Neretas draudses" lozekleem.

Ka mana behla nonahweschana naw notikuse wismaz bes daschu schâs grupas lozekku lihdssinaschanas no slepkawâm, kuri ir waj bsimuschi Nereteeschi, waj sweschineeki, — par to es esmu pahrleezinats. Slepkawas manu behlu ir skaidri pasinuschi.

No Krihsburgas. Kâ laikraksti sino, tureenes soda ekspedizijas preekschneeks generalmajors Orlows esot pahrzelts us Peterburgu. Wina pehznahzejs wehl neesot sinams.

No Ilukstes aprinka. Pehrkona negaisi Ilukstes aprinki wiswairak saudejumu nodarijuschi, kâ Wahzu awises sino. Gandrihs pehz katra tahda negaisa us wairak pusêm bijuschi redsami ugunsgrehki, kuri reisèm isnihzinajuschi wisu semneeka mantu. Ari zilweku upurus pehrkons prasijis. Tâ 25. julija rihtâ Ilukstes semneeks Kreewans isgahjis pa pehrkona laiku us lauku pehz iskaptes, panehmis to un skreeschus steidsees atpakal. Peepeschi spehris pehrkons, sakaldijis iskapti un us weetas nonahwejis Kreewanu.

No Jelgawas.

Jelgawas pilsehtas draudses basnizas sinas no 5. septembra lihds 12. septembrim. Swehtdeen, 9. septembrî, deewgaldneeki pulkst. 1/28 no rihta, deewkalposchana pulkst. 2 pehz pusdeenas, mahz. Grünbergs no Wentspiles. Ussaukti: Schanno Bumbeers ar Heleni Jazkewitschs jeb Jazkus; Karlis Kugis ar Linu Bulle; Dahws Blumfelds ar Lisetti Mildu Alksnis; Ans Krauklinsch ar Minnu Bedre; Janis Kilkuts ar Luziju Bertu Klaweneek. Mirušchi: Janis Augusts Bergmans 1 g. 3 m. w.; Jahnis Behrsinsch 6 g. 4 m. w.

Dahwanu eenahzis preeksch jaunâs basnizas: 5 r. 4 kap.

Anzes Lindberg konzerts. Aiswakar 2. sept. bij sarihkojusi Anze Lindberg jîdse konzertu schejeenes Amatneezibas Beedribas sahlê, tâ atklahdama tagadejo konzerta sesonu. Bij jadomâ, ka schahds konzerts, kâ pirmais, buhs labi apmeklets; bet tâ nebija: sahle bij deesgan pustukscha, lai gan konzerts pelnija pilnigi mahksias zeenitaju usmanibu un eewehribu. Lindberg jîdse, luhk, israhdijâs par tahdu zensoni, kas wisâ nopeetnibâ ar nedaliteem spehkeem nodewusês mahksiai, lai tai ween kalpotu un weizinatu winas attihstibas gaitu. Tadehk tad ari wisôs winas preekschnesumôs isskaneja bauda, sirsnibas un saiuhsmas preeksch mahksias, kam bij zelt un zilbinat mahksias poesiju. Masais pulzinsch konzerta apmekletaju to ari atsina un ar pateizibu usnehma ikweenu winas preekschzehlumu. Winas dischstanigam altam gan wehl schur tur daschi nelihdsenumi (kâ pee registru mainâm), tatschu tee turpmakajâs studijâs weegli nowehrschami. Leels atbalsts konzertantei bij pasihstamâ klaweeru mahksliniezе Osol-Guyot kdse, kura isdarija teizami neween it wisus klaweeru pawadijumus, bet ari nospehleja ar pasihstamo weiksmi un winai peemihtoscho labo musikalisko gaumi wairakus solo gabalus us klaweerèm, starp teem weenu Wihtola preludi, par ko schai mahksleneezei sewischks kompliments. Abâm min. mahksliniezèm nebij blakus stahdams konzertantes brahlis J. Lindberga kgs, kursch wehl ir pilnigs eesahzejs-nemahkuls. Wina liriskais baritons wehl nenodibinajees, peenehmigs tikai wibus registrî, kamehr augschejâ un apakschejâ wehl gluschi wahjsch un wiszaur — neiskopts. Balsij nodibinajotees un pee labas skolas no schi jau- nekka waretu ar laiku isnahkt kreetnis dseedatajs, tikai schimbrihscham neeeteiktum winam wehl usstahtees atklahtibâ un wisnotak konzertâ nè, kur publikai teesiba sagaidit garigu baudu.

A.

Jelgawas kara teesa isteesaja 31. augustâ diwas apsuhdsibas: 1) pret Andreewu Kalninu par to, ka tas kopâ ar ziteem, lihds schim neissinateem zilwekeem eebrukuschi 1906. gada 28. septembra naktî kahdâ muischinâ un nolaupijuschi ap 100 rbl. naudâ un daschadas mantibas par 400 rbl. 2) Pret semneeku Kristapu Schuhpoli, ka slepenia isdedsinajis sch. g. 10. julijâ Gangu mahju riju. — Teesa atsina apsuhdsetos par wainigeem un noteesaja Kalninu un Schuhpoli us nahwi zaur pakahrschanu.

Jelgawas kara teesa sestdeen, kâ „B. T." sino, isteesaja apsuhdsibu pret Mahrtinu Braunu, Karli un Ansi Gutmaneem par lihdsdalibu pee Sakas pils aplaupischanas un nodedsinaschanas. Winus wisus trihs teesa attaisnoja.

Skolneekeem jawalkâ uniforma. Kahdu gadu atpakal skolneekeem tika atkauts walkat priwatdrehbes. Bet tagad krona skolu waldes dabujuschas preekschraksti, skatitees us tam, ka skolneeki walkatu wineem noteiktas uniformas.

Sahdsibas. Otrdeen 28. augustâ schejeenes dselszeka stazijâ kahda seeweete, teitan atbraukdama, sawu aissainiti nolikuse pee ehkas seenas un pate aisgahjuse us ihsu laiku projam; pa tam aissainis no kahda garnadscha nosagts. Aissainiti atraduschâs willana drehbes, apmehram 20 rubku wehrtibâ. — Taî paschâ deenâ tejeenes pilsdahrsâ no werandas no wairakeem galdeem tikuschas nosagtas daschadas galddrahnas, apmehram 10 rubku wehrtibâ. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krita us kahdu pasihstamu klaiboni, kas tika apzeetinats un sagtâs leetas tam atnemtas. —.—

Wisjaunakâs sinas.

No Peterburgas sino, ka „Rusk. Snamja" apkihlata un winas isdewejs un redaktors Dubrowins behk usmusinaschanas taukts pee atbildibas.

Lodschâ ruhpneeks Silbersteins no saweem strahdneekeem nonahwets.

Warschawâ 1. septembra wakarâ kahds nepasihstams jauns zilweks usbruka grahfam Samoiskim, kad tas brauza us dselszeka stanziju. Grahfs usbruzeju ar rewolwera schahweenu nonahweja.

No Mogilewas sino, ka 31. augustâ 11 apbrunoti zilwek usbrukuschi Wlasowa keegeknizai. Pee schauschanâs weens no teem nonahwets, otrs gruhti eewainots, trihs sawangoti. Pee wineem atrada spridsinamas weelas un rewolwerus ar sagiftetâm lodèm.

No Bjelostokas sino, ka nepasihstami zilweki schahwuschi us patruku, pee kam weens saldats eewainots.

Parisê, 15. (2.) septembrî. Septini antimilitaristi par saldatu usmusinaschanu us dumpi nosoditi us 15 mehneschеem lihds 3 gadeem zeetokshnî.

Forbachâ (Lotaringijâ), 15. (2.) septembrî. Ap pulkst. 1 pusdeenâ notika Merlenbachas raktuwês eksplosija, no kam 4 kalnratschi tika nonahweti un 3 gruhti eewainoti.

Tirgus sinas.

Rigâ, 31. augustâ 1907. g. Beidsamo deenu semâs zenas ahrsemês us muhsu labibas tirgu naw atstahjuschas nekahdu manamu eespaidu. Linsehklu pirzeji palikuschi atturigaki, tadehk ka pehdejâs deenâs eestahjees silts un saufs laiks. Zenas apm. schahdas:

Rudsi, Kreewu, 120 m. smagi 110—112 kap. pudâ; us peewedumeem drihsumâ 109—110 kap. pudâ, us rudens peewedumeem 107—108 kap. pudâ. Kursemes rudsi par daschâm kapeikâm lehtaki. Kweeschi, Kreewu, 130 m. smagi; pirzeji sola preeksch weetejâ patehrina lihds 130 kap. pudâ; preeksch iswedumeem us drihsu peegahdaschanu 121—125 kap. pudâ; masakas dalas preeksch daschâm deenâm tika pahrdotas par 124 kap. pudâ. Meeschi, 100 m. smagi, weetejâm wajadsibâm 98—105 kap. pudâ, ik pehz labuma. Us rudens peewedumeem 90—92 kap. pudâ. Ausas, skatotees pehz labuma, 88—95 kap. pudâ. Us rudens peewedumeem par Kreewu widejâm ausâm sola 78—80 kap. pudâ. Linsehklas, schahwetas, 147—148 kap. pudâ.

Rigas pahrtikas pretschu tirgû zenas schimbrihscham sekoschas: Wehrscha gala 380—600 kap. pudâ, 13—20 kap. mahrz., tela gala (ahdâ) 600—720 kap. pudâ, (bes ahd.) 15—20 kap. mahrz., aitas gala swaiga 14—16 kap. mahrz., schahweta 12—15 k. m., zuhkas gala swaiga 18—24 kap. mahrz., schahweta 20—25 kap. mahrz., sahlita 20—24 kap. mahrz.; weselas zuhkas no laukeem 350—400 kap. podâ, no Ekskschkreewijas (Poku zuhkas) 680—800 k. pudâ; zuhku tauki, nekausêti 23—26 kap. mahrz., kausêti, 24—27 kap. mahrz.; wehrscha (neeru) tauki 16—18 kap. mahrz.; kweeschu milti 200—260 kap. pudâ, 5½—7 kap. mahrz., meeschu putraimi 220—250 kap. pudâ, 6—7 kap. mahrz., ausu putraimi 280—360 k. pudâ, 6—9 k. mahrz.; pehrku gruhbi 200—300 kap. pudâ, 6—9 kap. mahrz.; peenu swaigs 8—9 k. stopâ, nokrejmots 3—4 kap. stopâ,; krehjums, skahds 50—60 kap. stopâ, salds 20—30 kap. stopâ; beespeens 20—23 kap. stopâ, 6—8 kap. mahrz., sweests 12,20—14,00 kap. pudâ, 32—36 kap. mahrz.; silkes 20—23 rbl. par muzu, 2½—5 kap. gab.; strimalas 100 gab. 25—60 kap., 8—20 kap. kahlâ; wistu olas 135—150 kap. schakâ; pihles dsihwas 60—100 kap. gab., nokautas 50—80 kap. gab.; zahki dsihwi 60—140 kap. pahrî, nok. 50—120 kap. pahrî, kartupeli 30—35 kap. pudâ, 1—2 kap. mahrz.; bruhkleenu ogas 110—130 kap. p., 3—8 kap. mahrz., dsehrwenes 130—160 kap. p., 4—5 kap. m., ahboli 120—250 kap. p. 3½— 7 kap. m., bumbeeres 120—360 kap. p. 3½—9 kap. mahrz.

Naudas un wekseļu kurss.

Peterburgâ, 31. augustâ.

4% walsts aisnehmums	70⅜
4½% Kreewu walsts aisnehmums no 1905. g. .	91⅞
5% jaunais eekschejais aisnehmums no 1905. g. .	90⅜
5% Kreewu walsts aisnehmums no 1906. g. . .	—
5% I. eeksch. premiju aisnehm. no 1864. g. . .	355½
5% II. eeksch. premiju aisnehm. no 1866. g. . .	250½
4½% Harkowas agrarbankas kihlu sihmes . . .	72¾

Berlinê, 13. sept. (31.) aug.

Kreewu kreditbil. 100 rbl. = 215,80 mark.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

M. Brauer's,
Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepretim **„Jahņa basnizai"**,
un **Tukumâ.**

Kapu peeminekli

kâ: **krusti, obeliski, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wiflabakâ materiala** pagatawoti.
Lai **monumenti** isnahktu glihti kâ ari isturigi pret gaisa eespaideem, tee teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdsibu.
Seltitus, kâ ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigâm zenâm.
Zeen. publikas apstellejumi teek ruhpigi un apsinigi isdariti. — Labakâs atsauksmes. —
„Sudraba medals un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

Kaleja sellî
wajadsigi Jelg. Katoļu eelâ № 42 pee **Reminska.**

Reisa mahja
pee Rahtsmuischas, upes un mescha tuwumâ, ar leelu auglu dahrsu **pahrdodama**, waj ari **ismainama** pret namu pilsehtâ. Peepr. turpat. Turpat dabonama **plawa** preeksch nopļauschanas.

Otru sahli war dabut nopļauschanai jeb noganischanai Meijumuischas eelâ. Peeprasams Gräbnera eelâ № 7 pee mahjas saimneeka.

Leels melns **funs** pahrdodams Swejneeku eelâ 7 p. Esera w., peepr. p. nama saimn.

Teatris „Elektrobiografs"

Jelgawâ us tirgus platscha.
(ihpaschneeks **R. Strömers.**)
III. Ser. no pirmd. 3. lihds treschd. 5. sept.
Kahds ugunsgrehks Amerikâ.
Starp sirdi un peenahkumu.
Israhdes darba deenâs sahkâs pl. 7, 8 un 9 wakarâ un swehtdeenâs un swehtku deenâs pl. 6, 7, 8 un 9 wakarâ.

Jelgawas Lauksaimneezibas Beedribas
Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedr.
atwer

Pirmmahzibas skolu

ar latweeschu walodu kâ mahzibas walodu preeksch sehneem un meitenêm ar 3 nodaļâm,

Katoļu eelâ № 44.

Mahziba sahkâs 3. septembrî. Skolas nauda **5** rbl. par pusgadu; sewischkôs gadijumôs war tikt pa pusei waj ari pawisam atswabinats no skolas naudas maksaschanas.
Skolneeku un skolneetschu peeteikschanâs isdarama katru deenu no pulksten 10—2 pehz pusd., Katoļu eelâ № 19, Jelgawas Lauksaimneez. Beedribas Krahschanas un Aisdosch. Sabeedribâ, pee **W. Wihtola kunga.**

Walde.

Wirsskolotaja **J. Preedes** I. schķiras 7 klasu

meitenu skolâ

ar pilnu gimnasijas kursu

Jelgawâ, Esera eelâ № 11,

skolneetschu usņemschana I., II., III., IV. un V. kl. **turpinajâs**, neskatotees us tam, ka mahziba jau sahkusês.

Dr. K. M. Lejina

fisiko-terapeitisks kabinets

Rigâ, leelâ Newas eelâ Nr. 9.

Ahrstēschanas lihdsekļi: 1) **Elektrizitate** wisadôs weidôs 2) **Gaisma,** ari elektriskas gaismas sweedretawa, 3) **Gaiss,** ozonets un sakarsets, 4) **Uhdens,** ari ogļu skahbas wannas, 5) **Masascha,** 6) **Wingroschana,** 7) **Elposchanas krehslis** kruhtaineem, 8) **Sahlu ee-elposchanas aparats** u. z. **Röntgena kabinets** zauri skatischanai, fotografeschanai un ahrstēschanai. **Noderigi slimibas atgadijumi:** daschadas **nerwu kaites,** kâ: sahpes, lozeklu pamirschana, usbudinajumi, nespehjiba, nedibinatas bailes, besmeedsiba, **sirds- un asinsdsihslu saslimschana, elposchanas- un gremoschanas organu slimibas, kaulu, lozitawu un muskulu kaites, ahdas slimibas,** kâ: wehsis, wisadas ehdes, **gikts, zukura kaite, aptukums, gausâ sagiftēschanâs ar dsihwsudrabu** un **alwu,** daschas **mihsalu** un **dsimuma organu slimibas** u. z.
Runas stundas (sewischķi jaunpeenahkuscheem): tikai darba deenâs no pulksten **10—11** preekschpusdeenas un no pulksten **4—5** pehzpusd.

Dr. med. **G. Reinharda**
azu slimniza
Rigâ, Suworowa eelâ № 2, telefons № 3844.
Runas stundas no 10—1 un 5—6.

Dsihwoju tagad
Palejas eelâ № 14.
Runas stundas no 9—11 un 5—6.
Dr. Ed. Londenbergs,
plauschu slimibu, ausu, deguna un kakla ahrsts.

Peenemu **sobu slimneekus** ikdeenas no plkst. 10—1 un 4—7. **Spezialitate: eeleek mahksligus sobus, porzelana plombas un iswelk sobus gluschi bes sahpêm. Lauzeneekeem eewehrojami pasemrinatas zenas.**
Jelg. Leelajâ eelâ № 6,
Gutman-Rathaus.

Mag.
J. Hertela
apteek. preeschu pahrdotawa
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13,
peedahwâ pret kodêm:
naftalinu, kamparu, kampar-naftalinu, papihri pret kodêm, tineolinu, Dalmazijas insektu pulweri u. t. t. u. t. t.

Aisbrauzu
no 6. lihds 21. septembrim.
Dr. med. **Spehlmann.**

Kaunuma, ahdas, sifilis, dsimuma un **sekschejâs slimib.** peenem ikd. no 9—1 un 5—8 wak. **Ahrstēju ari zaur elektrizitati.**
Dr. **Wilh. Loewenberg.**
Rigâ, leelâ Jaun eelâ № 24, 2 tr. netahlu no Daugawas tirgus.

Klaweeru stundas
pasneeds Jelg., sastawas naminâ pee plosta tilta. Peeprasit augschâ, weetu kantorî.

Mahzeklis
war tuhlin peeteiktees Jelg. Kangihseru eelâ № 9 pee galdneeku meistara **G. Murnika.**

Peenem schuht
wisadu welu
Jelgawâ, Schagares eelâ № 26.
Minna Weiland.

L. E. Sarep
Jelgawâ
Kolonadês № 3.

Lehti! **Lehti!**

Lehgeris
no
spizêm, lentâm, broderijâm, apschuwumeem, schķidrauteem, pogâm, saules- un leetus-sargeem, korsetêm, sekêm, zimdeem, dsijâm, willas, preekschauteem, swahrkeem, sihda, kemmêm, schlipsêm, krahgeem, manschetêm un Sw. Peterburgas galoschâm.
Peesihme: Daschadas koka pihpes, atslehgas, naschi un puznaschi, schkehres, karotes un tehjkarotes, rakstamâs burtnizas, klades, sihdapapihris un rakstams papihris, kuweri, wehstulu papihris, tehrauda spalwas, sihmuli, tinte u. t. t.

Ed. Zehder's — Rigâ
Karla eelâ № 11.
Lauksaimneezibas maschinu noliktawa
eeteiz
Richard Garrett un dehla Leistonâ (Anglijâ)

kâ sen gadeem par labakâm atsihtas un wisplaschaki isplatijuschâs
lokomobiles un twaika kulmaschin.
wisjaunakâs konstrukzijas.
Kulgarnituras pilnâ sastahwâ,
kuras skaidri nosortetus, tirgoschanai derigus graudus isdod, ar 3, 4, 5, 6, 8, 10 un 12 sirgu spehku.

Wehstulu adrese: **Ed. Zehder — Rigâ.**

Sehpela un rokas kulmaschinas
wissjaunakâs konstrukzijas.

Katram isdewiba dauds naudas aistaupit !!!

„Jakor" sabeedribas fabrikas noliktawa issuhta pa pastu masâs daļâs par fabrikas zenâm sekoschu prezi:
№ 601. Frantschu schewiotu „Rube", wisjaunakâs modes un praktisku drehbi wihreeschu uswalkeem, melnas krahsas, zaurauslu balteem waj krahsaineem pawedeeneem, strihpâs waj ruhtis. $4^1/_4$ arsch. leels gabals preeksch kungu uswalka par **5 rbl. 20 kap.**
№ 602. Tahda pat drehbe augstaka labuma, $4^1/_4$ arsch. leels gabals preeksch wihreeschu uswalka par **6 rbl. 95 kap.**
№ 603. Tahda pat drehbe pirmâ labuma, $4^1/_4$ arsch. leels gabals preeksch wihreeschu uswalka par **9 rbl.**
№ 618. Wisujaunakais! Frantschu kamgarna stofs „Monpeljè", koti elegants, austs tumschi ruhtains un zaurausts ar tikko saredsameem sihda pawedeeneem sekoschâs krahsâs: tumschi pelekâ, tumschi granata, tumschi oliwâ. $4^1/_4$ arsch. par **11 r. 50 k.**
№ 619. Labakas kwalitates „Monpeljè" gabals. $4^1/_4$ arsch. par **12 rbl. 50 kap.**
№ 630. Wisujaunakais! Anglu schewiots „Britania", austs eleganti un skaisti raibâs ruhtis Anglu gaumâ. $4^1/_4$ arsch. par **10 rbl. 50 kap.**

Wisujaunakais! Schewiots „Grafton."

Schis schewiots sewischķi eeteizams dehl sawa ihpaschâ mihkstuma, skaistâ isstrahdajuma un praktisks preeksch walkaschanas. Krahsas: melni-peleks, peleks un oliw-salganigs, zaurausts wairak waj masak redsamâm mustura strihpâm waj ruhtîm, kuras drehbei peedod ihpaschi skaistu isskatu. Gabals no $4^1/_4$ arsch. preeksch pilniga wihreeschu uswalka **6 rbl. 50 kap.** Tahds pat schewiots augstaka labuma $4^1/_4$ arsch. **8 rbl. „Prima"** labuma $4^1/_4$ arsch. **9 rbl. 25 kap.**
Wisas augschâ minetâs prezes fabrika issuhta lihds ar eepakajumu par welti pa pastu **us pehzmaksu** pee saņemschanas pastâ **bes eemaksas.** Ja pastellê 3 waj wairak gabalus preeksch uswalkeem usreis, tad pirzejs dabu kâ **„premiju" oderi** preeksch uswalkeem.

par welti

Bes risiko!! Prezes, kuras nepatihk, us pirzeja wehleschanos teek apmainitas waj naudu atdodam atpakaļ. Apstellejumi adresejami: фабрика Тва „Якорь" Лодзь. **Wehstules war rakstit ari Latweeschu walodâ.**

Labi peeguloschas, wisjaunakâs modes
dahmu un behrnu **garderobes**
pagatawo par peenehmigâm zenâm modiste **L. Jakobsohn,** Kangihseru eelâ № 21, sehtâ.
NB. Turpat peenem brihwmahzekles.

Jelgw. Krahj- un Aisdewu Kase.

(Paschu namâ, **Palejas eelâ Nr. 2, pee tirgus platscha.)**
Telefons № 45. **Dibinata 1892. g.** Telefons № 45.

BILANZE

31. augustâ 1907. g.

Debets.	Rbl.	K.	Kredits.	Rbl.	K.
Wehrtspapihri . . .	9843	15	Pamata kapitals . . .	10000	—
Inwentars	1563	95	Reserwas kapitals . .	4025	11
Aisdew. us galweneek.	97295	—	Dalibas naudas . . .	37478	07
Aisdewumi us ķihlâm:			Noguldijumi us augleem	575741	13
pret obligazijâm .	502104	—	Nogulb. us auglu-augl.	30998	50
pret wehrtspapihreem	40400	—	Krahj-noguldijumi . .	7219	46
Daschadi isdewumi .	3549	33	Tekoschi noguldijumi .	31653	84
Kases rehķins:			Augli	22368	28
a) Skaidra nauda kasê			Sihki eenehmumi . .	2	10
un zitâs kredit-eestahdês	41855	78	Diwidends	9	50
b) Darbibas kapitala wehrtspapihri . . .	—	—	Pahrejoschas summas .	3701	97
			Inwent. beldesch. rehķins	577	52
Imobiliju rehķins .	37429	42	Hipoteku rehķins . . .	9299	75
Nama pahrbuhwes rehķins	234	75	Soda naudas	1065	30
			Pabalstu fonds . . .	134	85
Kopâ	734275	38	Kopâ	734275	38

Kasê atrodoschais **droschibas kapitals**
51,513 rub. 18 kap., neeerehķinot 978 beedru garantiju.

1. Kase peenem **noguldijumus** un isdod **aisdewumus** katru deenu, isņemot swehtdeenas un walsts swehtku deenas, no pulksten **10 lihds 2 deenâ.**
2. Maksâ par **noguldijumeem** gadâ:
a) us **augleem 6%**,
b) us **auglu augleem 5%**,
c) us **krahjnoguldijumeem 4%** un
d) us **ihslaika noguldijumeem (schiro) 3%**, rehķinot no noguldijuma deenas.
3. Ņem par **aisdewumeem** gadâ:
a) **$6^1/_2$%** pret **kases noguldijumu grahmatinam;**
b) **7%** pret **beedru dalibas naudas grahmatinâm;**
c) **7%** pret **mahju obligazijâm;**
d) **8%** pret **swescheem wehrtspapihreem** un
e) **8%** pret **galweneekeem.**
4. Peenem noguldijumus kâ no **beedreem,** tâ ari no **nebeedreem.**
5. Usņem par beedreem **abeju** dsimumu personas.
6. Par aisdewumeem issprеesch **otrdeenâs** un **peektdeenâs.**
7. **Noguldijumu,** kâ ari **aisdewumu** pamahdu raksti swabadi no **wiseem krona nodokleem.**

Walde: Tirgotajs **A. Barinsch.**
Nama ihpaschneeks **M. Behrsinsch.**
Twaiku sudmalu ihpaschn. **Ed. Gulenbergs.**
Drukatawas ihpaschneeks **G. Landsbergs.**
Redaktors **J. Weissmans.**

Jelgawas Lauksaimneezibas Beedribas
Krahschanas un Aisdoschanas Sabeedriba,
(atklahta februarî 1900. g.).
Telefons № 62. **Jelgawâ, Katoļu eelâ № 19.** Telefons № 62.

BILANZE.

31. augustâ 1907. gadâ.
Sabeedribas kasê atrodoschais **droschibas kapitals**
167,579 rubl. 18 kap., neeerehķ. 1552 beedru garantiju.

Aktiwâ.	rubl.	k.	Pasiwâ.	rubl.	k.
Kases konts	22566	56	Beedru daļas . . .	155200	—
Aisdewumi pret galwen.	345413	—	Noguldijumi ar ussaz. .	1456701	06
Aisdewumi pret nekust. ihpaschumu . . .	1153496	46	Noguldijumi bes ussazischanas	35754	03
Aisdewumi pret eekihlajumeem	9906	—	Diwidende	3417	50
			Aisdewumu rentes . .	89066	74
Aisdew. pret wehrtspap.	22674	—	Reserwes kapitals . .	12379	18
Aisdew. pret pers. ustiz.	28495	—	Neisdalitas pelnas konts	1375	—
Noguldijumu rentes .	10536	91	Conto Dubio . . .	3849	68
Kantora konts . . .	8429	96	Inwentara dilsch. konts	1414	52
Inwentars	4228	55	Pabalsta fonds . . .	1116	16
Reser.kap. wehrtspapihri.	9513	54	Schiro â depot aisn.	60000	—
Tekoschs rehķ. zit. bank.	52928	39	Kursa differenzes konts	1605	—
Darbib. kap. wehrtspap.	12618	80	Nama buhwes konts .	2192	—
Tahlak. nogl. sem spezial. nosazkumeem . . .	126059	32			
Kant. telp. pahrbuhw. kts.	1184	42			
Beedru naud. zit. kr. eest.	5500	—			
Delcredere konts . . .	3	—			
Dasch. zaurejosch. naud. (oblig. nokahrtosch., ingr. u. t. t. depon. summas) .	11116	96			
Kopâ	1824070	87	Kopâ	1824070	87

1) **Par noguldijumeem** maksâ par gadu **3—6%**, skaitot no noguldischanas deenas. Par **schiro noguldijumeem** maksâ **3%**.
2) Par **aisdewumeem** ņem **$6^1/_2$—$8^1/_2$%** par gadu. Peeprasijumus issprеesch pirmdeenâs.
3) **Kantoris atwehrts** ik darba deenas no pulkst. 10—2 deenâ.
4) Beedri war buht **abeju dsimumu personas,** kâ ari sabeedribas un arteli.
5) Noguldijumi un aisņehmumi ir **swabadi no krona nodokleem.**

Walde: agr. **J. Bisseneeks.**
agr. **K. Brasda.**
D. Kahnbergs.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te kloht 1 peelikums.